

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
27.01.2020.- 31.01.2020.

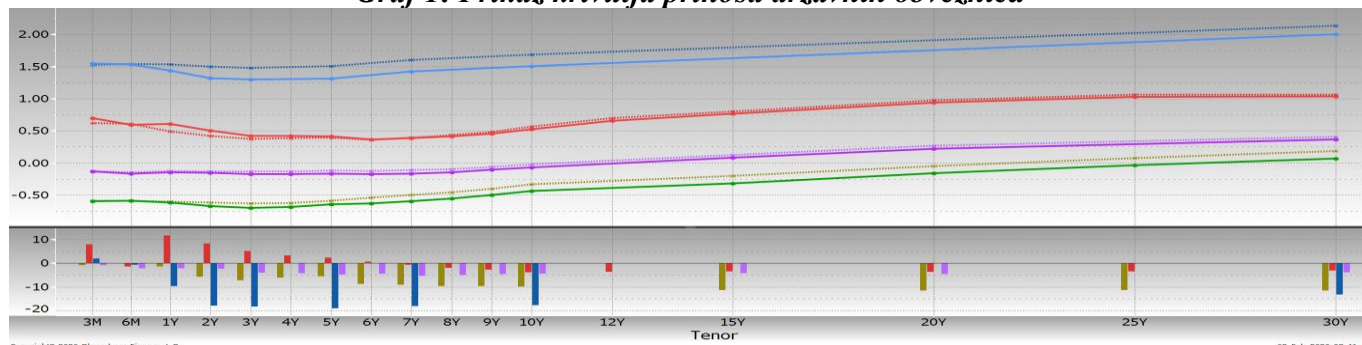
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	24.1.20	-	31.1.20	24.1.20	-	31.1.20	24.1.20	-	31.1.20	24.1.20	-	31.1.20
2 godine	-0,61	-	-0,67	1,49	-	1,31	0,42	-	0,50	-0,13	-	-0,14
5 godina	-0,59	-	-0,64	1,50	-	1,31	0,39	-	0,41	-0,12	-	-0,17
10 godina	-0,34	-	-0,43	1,68	-	1,51	0,56	-	0,52	-0,02	-	-0,07

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	24.1.20	-	31.1.20
3 mjeseca	-0,512	-	-0,536
6 mjeseci	-0,587	-	-0,587
1 godina	-0,584	-	-0,600

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 31.01.2020. godine (pune linije) i 24.01.2020. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Rast neizvjesnosti koji je uslijedio nakon vijesti o širenju korona virusa utjecao je na izražen pad indeksa dionica na globalnoj razini, kao i na povećanu potražnju za sigurnijim investicijama. Navedeno je utjecalo na pad prinosa svih obveznica eurozone. Pad prinosa je posebno bio izražen kod italijanskih obveznica koji su, pored generalno prisutne povećane potražnje za sigurnijim investicijama, smanjeni i zbog vijesti da na regionalnim izborima desno orijentirana stranka bivšeg zamjenika premijera Italije Salvinija nije uspjela da ostvari najavljanu iznenađujuću pobjedu u regiji na sjeveru zemlje, koja tradicionalno pripada lijevo orijentiranim strankama, a što bi im uveliko moglo pomoći da obori krhku koalicijsku vladu na razini cijele zemlje. Nakon što se to nije desilo, tržište je pozitivno reagiralo na „opstanak“ aktualne koalicijske vlade. Početkom proteklog tjedna zabilježen je izražen pad prinosa i grčkih obveznica, a nakon što je **agencija za dodjelu kreditnog rejtinga Fitch neočekivano povećala rejting Grčke za jednu stepenicu na BB sa prethodnih BB-**, te povećala izgled rejtinga na „pozitivan“ sa „stabilan“. Istodobno, Fitch je potvrdio kreditni rejting Finske (AA+) uz smanjene izgled rejtinga na „stabilan“ sa „pozitivan“. Nakon pada prinosa početkom prošlog tjedna, kratkotrajna korekcija istih zabilježena je već narednog dana, ali je nakon toga, ponovo bio prisutan pad prinosa, najviše pod utjecajem negativnih vijesti o riziku koji bi širenje korona virusa moglo imati na kineski, pa onda i na globalni gospodarski rast. Prinosi njemačkih obveznica su na tjednoj razini smanjeni između 5,5 i 10

baznih bodova. U istom razdoblju prinosi italijanskih obveznica su smanjeni između 15 i 30 baznih bodova, pri čemu je najveći pad zabilježen kod desetogodišnjih obveznica. U skladu s tim, razlika između desetogodišnjih njemačkih i italijanskih obveznica je na kraju tjedna iznosila oko 137 baznih bodova, što je najniža razina zabilježen od početka studenoga 2019. godine. Na kraju prošlog tjedna objavljen je podatak da je u četvrtom tromjesečju prošle godine zabilježen veoma blagi rast GDP-a eurozone (0,1%), nakon što su gospodarstva Francuske i Italije neočekivano zabilježila pad GDP-a. Također, vijest o rastu inflacije u eurozoni na početku ove godine (1,4%) nije naišla na optimizam, uzimajući u obzir da je temeljna stopa inflacije u eurozoni zabilježila razinu od samo 1,1%, a koja ne uzima u obzir volatilne cijene dobara, kao što je nafta. Vlada Njemačke je povećala prognoze rasta GDP-a zemlje za ovu godinu na 1,1% sa 1,0%, koliko je ranije očekivano, dok prognoze rasta za 2021. godinu iznose 1,3%. Također, priopćeno je da se planira povećana potrošnja Vlade koja bi do 2023. godine mogla iznositi više od 160 milijardi EUR u sektorima poput digitalne infrastrukture i transporta.

ECB od 2014. godine održava kamatne stope u negativnoj teritoriji s ciljem ubrzanja gospodarskoga rasta, ali sve veći broj eksperata, uključujući i neke kreatore monetarne politike ECB, upozorava da bi zadržavanje negativnih kamatnih stopa duže razdoblje moglo doprinijeti financijskoj nestabilnosti, te ugroziti gospodarski rast kao i bankarski sektor. Član UV ECB Mersch je izjavio da je zagarantirana opreznost u smislu određenih signala da monetarna politika potiče povećano preuzimanje rizika, te tako doprinosi povećanju rasta cijena aktive i nejednakosti u dohotku. On je upozorio da su cijene aktive, posebno cijene nekretnina, „produžene“, a što bi zauzvrat moglo pokrenuti buduće krize. ECB je objavila da 6 od ukupno 109 banaka nad kojima je izvršena evaluacija prošle godine, pokazalo razinu financijske snage ispod one koju ECB želi da vidi u 2020. godini. Iako nije priopćila o kojim bankama se radi, ECB je zatražila od istih da se poduzmu korektivne radnje unutar točno određenog vremenskog razdoblja.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno	Prethodno	
			stanje	razdoblje	
1.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.) SIJEČANJ	51,2	50,9	50,9	
2.	Stopa inflacije – EZ (prelim.) SIJEČANJ	1,4%	1,4%	1,3%	
3.	Temeljna stopa inflacije – EZ (prelim.)	SIJEČANJ	1,2%	1,1%	1,3%
4.	GDP – EZ (tromjesečno) prelim. IV tromjesečje	0,2%	0,1%	0,3%	
5.	GDP – Austrija (tromjesečno) prelim.	IV tromjesečje	-	0,3%	0,1%
6.	GDP – Belgija (tromjesečno) prelim.	IV tromjesečje	-	0,4%	0,4%
7.	GDP – Španjolska (tromjesečno) prelim.	IV tromjesečje	0,4%	0,5%	0,4%
8.	GDP – Francuska (tromjesečno) prelim.	IV tromjesečje	0,2%	-0,1%	0,3%
9.	GDP – Italija (tromjesečno) prelim.	IV tromjesečje	0,1%	-0,3%	0,1%
10.	Ifo indeks očekivanja poslovnog povjerenja – Njemačka	SIJEČANJ	94,8	92,9	93,9
11.	GfK indeks povjerenja potrošača – Njemačka	VELJAČA	9,6	9,9	9,7
12.	Indeks povjerenja potrošača – Francuska	SIJEČANJ	102	104	102
13.	Indeks povjerenja potrošača – Italija	SIJEČANJ	110,5	111,8	110,8
14.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ	SIJEČANJ	101,8	102,8	101,3
15.	Indeks ekonomskog povjerenja – Italija	SIJEČANJ	-	99,2	100,7
16.	Stopa nezaposlenosti – EZ PROSINAC	7,5%	7,4%	7,5%	
17.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.)	PROSINAC	9,7%	9,8%	9,8%
18.	Stopa nezaposlenosti – Belgija	PROSINAC	-	5,3%	5,2%
19.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	SIJEČANJ	5,0%	5,0%	5,0%
20.	Stopa nezaposlenosti – Španjolska (tromjesečno)	IV tromjesečje	13,95%	13,78%	13,92%
21.	Broj nezaposlenih – Francuska (tromjesečno) u mil.	IV tromjesečje	-	3,31	3,36
22.	Maloprodaja – Njemačka (G/G)	PROSINAC	4,5%	0,8%	2,7%
23.	Potrošnja stanovišta – Francuska (G/G)	PROSINAC	1,5%	2,0%	1,0%

SAD

Prinosi na američke obveznice su tijekom prošlog tjedna zabilježili oštar pad za 17 do 19 baznih bodova u odnosu na prethodni pod utjecajem događanja oko širenja korona virusa na globalnoj razini. Na

zatvaranju tržišta u petak prinosi na dvodgodišnje obveznice su smanjeni na najnižu razinu od početka rujna 2017. godine, dok su prinosi na obveznice s dospeljećem od 5 i 10 godina smanjeni na najniže razine od početka rujna prošle godine. Istodobno, znatan pad na tjednoj razini iz istih razloga zabilježen je i kod indeksa dionica.

Na prošlotjednom sastanku FOMC-a donesena je odluka da se referentna kamatna stopa zadrži u rasponu od 1,50% do 1,75%, što je bilo i očekivano. Međutim, FOMC je povećao stopu na višak rezervi koje banke drže kod Fed (tzv. IOER) za 5 baznih bodova na 1,6%. Iz Fed je priopćeno da je tržište rada i dalje stabilno, ali da su procjene rasta potrošnje kućanstava smanjene. Predsjednik Powell je izjavio da su pojedine neizvjesnosti smanjene u posljednje vrijeme, kao što je to slučaj sa trgovinskim ratom između SAD i Kine, te da postoje signali da će se globalni ekonomski rast stabilizirati tijekom ove godine, nakon usporavanja koje traje od sredine 2018. godine. Powell je dodao i da pojedine globalne neizvjesnosti, kao što je širenje korona virusa, i dalje predstavljaju rizik.

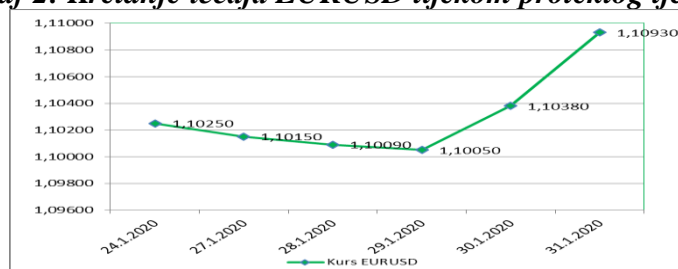
Predsjednik Trump u srijedu je potpisao trgovinski sporazum sa Kanadom i Meksikom nakon trogodišnjih pregovora.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP – prelim. podatak (G/G)	IV tromjesečje	2,0%	2,1%	2,1%
2.	Indeks osobne potrošnje – prelim. podatak	IV tromjesečje	2,0%	1,8%	3,1%
3.	Obujam porudžbina trajnih dobara P	PROSINAC	0,3%	2,4%	-3,1%
4.	PCE deflator (G/G)	PROSINAC	1,6%	1,6%	1,4%
5.	Indeks osobnih prihoda (M/M)	PROSINAC	0,3%	0,2%	0,4%
6.	Indeks osobnih rashoda (M/M)	PROSINAC	0,3%	0,3%	0,4%
7.	Zalihe u veleprodaji (M/M) P	PROSINAC	0,1%	-0,1%	0,1%
8.	Zahtjevi za hipotekarne kredite	24. SIJEČNJA	-	-7,2%	-1,2%
9.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	25. SIJEČNJA	215.000	216.000	223.000
10.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	26. SIJEČNJA	-	67,3	66,0
11.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Ričmonda	SIJEČANJ	-3	20	-5
12.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Čikaga	SIJEČANJ	48,9	42,9	48,2
13.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Dalasa	SIJEČANJ	-2,0	-0,2	-3,2

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio rast sa razine od 1,1025 na razinu od 1,1093.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

U proteklom tjednu, točnije u petak, Velika Britanija je zvanično napustila EU i sada se nalazi u tranzicijskom razdoblju koje bi trebalo da se okonča do kraja ove godine. Trenutno su najveće neizvjesnosti upravo u ishodima pregovora koji treba da reguliraju buduće odnose između Velike Britanije i EU. Što se tiče pregovora sa EU, Johnson je izjavio da će Velika Britanija odbiti bilo koji trgovinski sporazum sa EU koji uključuje „visoko usklađivanje“ sa pravilima EU bloka i bilo koje uloge Europskog suda pravde. EU jasno iskazuje svoje namjere i zaključke. Ona insistira na tome da Velika Britanija mora prihvatiti usklađivanja sa njenim pravilima u dijelu radničkih prava, okoliša i državne pomoći, što se promatra kao cijena sporazuma. Ipak, The Guardian je objavio vijest da će Johnson priopćiti kako njegova vlada neće činiti bilo kakve ustupke ni pod kojim uvjetima. Također, očekuje se da

će Johnson izjaviti da će Velika Britanija nastojati da sklopi trgovinski sporazum u razdoblju kraćem od jedne godine.

U proteklom tjednu održana je sjednica MPC BoE na kojoj nije došlo do promjene u monetarnoj politici koja se trenutno primjenjuje. Ovo je bila posljednja sjednica odlazećeg guvernera Carneya. Članovi MPC BoE prepoznaju neke znakove ekonomskog poboljšanja nakon općih izbora na kojima je partija premijera Johnsona odnijela pobjedu, a što je umanjilo potrebu za dodatnim potezima BoE. Smanjenje referentne stope se nije dogodilo, iako odluka nije donesena jednoglasno nego su dva člana glasovala za smanjenje, dok je sedam bilo protiv smanjenja. Članovi Saunders i Haske su glasovali za smanjenje referentne kamatne stope. BoE je smanjila prognoze ekonomskog rasta, kao i očekivanja rasta produktivnosti pod utjecajima neizvjesnosti oko Brexita. Sada se očekuje da će rast u 2020. godini u prosjeku biti oko 0,75%, te je istaknuto da je većina ostalih prognoza koje su korigirane naniže utjecala na ovakve procjene. Iz BoE je priopćeno da je ekonomija tijekom 2019. godine usporila zbog toga što su kompanije pod utjecajem neizvjesnosti zbog Brexita smanjile potrošnju, dok je i globalni rast usporio.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Nationwide cijene kuća (G/G) SIJEČANJ	1,5%	1,9%	1,4%
2.	GfK povjerenje potrošača SIJEČANJ	-9	-9	-11
3.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP) PROSINAC	0,9	1,2	0,7
4.	Hipotekarni krediti PROSINAC	65.600	67.200	65.500
5.	Monetarni agregat M4 (G/G) PROSINAC	-	3,8%	4,5%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad sa razine od 0,84281 na razinu od 0,84000, dok je tečaj GBPUSD povećan sa razine od 1,3073 na razinu od 1,3206.

JAPAN

BoJ je prošlog tjedna objavila zapisnik sa posljednje sjednice u kojem je istaknuto da je važno sagledati ukupan učinak niskih kamatnih stopa, te biti spreman za dodatno ublažavanje monetarne politike ukoliko to bude potrebno. Vlada Japana je zvanično potvrdila imenovanje Adachija, ekonomiste koji je poznat kao zagovornik agresivnog ublažavanja monetarne politike, za članstvo u MPC BoJ. Nominacija će vjerojatno pojačati tržišna očekivanja da će BoJ održati program kvantitativnih olakšica sa ciljem poticanja gospodarskoga rasta i inflacije. Pod utjecajem rasta zabrinosti zbog širenja korona virusa, iz BoJ je krajem tjedna priopćeno da je smanjen broj kupovina obveznica sa dospijućem između 10 i 25 godina na dva sa prethodno planirana tri otkupa u siječnju.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti PROSINAC	2,3%	2,2%	2,2%
2.	Maloprodaja (G/G) PROSINAC	-1,8%	-2,6%	-2,1%
3.	Industrijska proizvodnja (G/G) P PROSINAC	-3,6%	-3,0%	-8,2%
4.	Porudžbine građevinskog sektora (G/G) PROSINAC	-	21,4%	-1,2%
5.	Indeks uslužnog sektora (G/G) PROSINAC	2,1%	2,1%	2,1%
6.	Indeks potrošačkog povjerenja SIJEČANJ	39,5	39,1	39,1

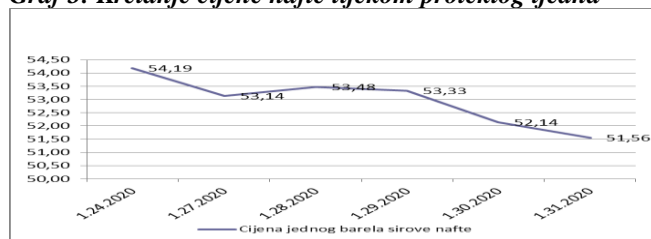
JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio pad sa razine od 120,49 na razinu od 120,17. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio pad sa razine od 109,28 na razinu od 108,35.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 54,19 USD (49,15 EUR). Tijekom proteklog tjedna cijena nafte je smanjena, u najvećoj mjeri zbog zabrinutosti da bi širenje korona virusa u Kini i drugim zemljama moglo da se odrazi na smanjenje ekonomskog rasta. Do sredine tjedna podršku cijeni nafte su dali pregovori OPEC-a i suradnika o reakciji na utjecaj straha od korona virusa na ovo tržište. Pojavile su se vijesti da bi OPEC mogao da produži sporazum o smanjenju ponude nafte. Također, vijesti da su zalihe nafte u SAD smanjene imale su utjecaj na održavanje cijene ovog energenta u promatranom razdoblju. Istraživanje Reutersa, u kojem je sudjelovalo 50 ekonomista, je pokazalo da se očekuje da će cijena nafte ostati na trenutnim razinama pod utjecajem geopolitičkih rizika i aktivnosti OPEC-a u smislu smanjenja obujma proizvodnje. Većina sudionika ovog istraživanja smatra da će OPEC i suradnici produžiti sporazum o ograničenju ponude nafte, čime će limitirati ponudu, što će imati značajan utjecaj na održavanje cijene nafte. Međutim, ovo istraživanje je provedeno prije pojave rizika koji su izazvani korona virusom. Očekivanja da će širenje ovog virusa imati negativan utjecaj po ekonomski rast su bili glavni razlog smanjenja cijene nafte krajem tjedna. U takvim okolnostima članice OPEC-a i tehnički komitet zemalja koje nisu članice ovog kartela su dogovorile sastanak u Beču 4. i 5. veljače, s ciljem procjene utjecaja korona virusa na tražnju za naftom.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela nafte je iznosila 51,56 USD (46,48 EUR). Promatrano na tjednoj razini, cijena nafte je smanjena za 4,85%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.571,53 USD (1.425,42 EUR). Tijekom proteklog tjedna cijena zlata je bilježila rast, s izuzetkom zabilježenim u utorak. U utorak je došlo do blagog smanjenja cijene pod utjecajem pozitivnih ekonomskih podataka za SAD, što je utjecalo na aprecijaciju USD u odnosu na EUR, te se tečaj EURUSD našao blizu najniže razine u posljednja dva mjeseca, a što se odrazilo i na pad cijene zlata. Od sredine tjedna cijena zlata postupno bilježi rast. Inicijalno, utjecaj na rast cijene ovog plemenitog metala imali su signali Feda da će vjerojatno nastaviti provoditi trenutnu politiku, iako su istaknute zabrinutosti zbog inflacije. Do kraja tjedna rast cijene zlata rezultat je pojačanog straha zbog širenja korona virusa koji bi mogao utjecati na slabljenje ekonomskog rasta, a što je ujedno pojačalo tražnju za sigurnim investicijama poput zlata. Pojačana tražnja za zlatom i rast cijene utječe na to da se ovaj plemeniti metal približava najboljim performansama u posljednjih pet mjeseci. Pojedini analitičari ističu da se cijena zlata nalazi u uzlaznom trendu od početka prosinca, uglavnom zbog značajnih monetarnih stimulansa središnjih banaka širom svijeta. Ovakve okolnosti, uz očekivanje slabljenja ekonomskog rasta, predstavljaju dobru osnovu za rast cijene ovog plemenitog metala. Također, ukoliko se materijaliziraju očekivanja negativnog utjecaja korona virusa na ekonomski rast, to će biti dodatni poticaj za rast cijene zlata u narednom razdoblju.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.589,16 USD (1.432,58 EUR). Cijena zlata je na tjednoj razini zabilježila rast od 1,12%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

